

Józef Kaźmierczyk, Janusz Kramarek, Czesław Lasota

Wrocław - Ostrów Tumski

Informator Archeologiczny : badania 10, 250-251

1976

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

budowy m. Wrocławia. Pierwszy sezon badań. Osada z XI - I połowy XII w. Cmentarz przykościelny z II połowy XII-XIV w. Założenie klasztorne z XII - początek XVI w.

W 1975 r. badania miały charakter ratowniczy i prowadzono je wzdłuż ul. B. Prusa. Odsłonięto tam pozostałości osady wczesnośredniowiecznej w postaci warstwy kulturowej i obiektów nieruchomych, a także dwóch dużych budynków gotyckich połączonych murem kurtynowym. Budowle te najpewniej o przeznaczeniu gospodarczym znajdowały się pierwotnie w południowo-zachodnim narożu założenia klasztornego.

Badania w 1976 r. przeprowadzono w zasięgu boiska położonego na zapleczu szkoły podstawowej. Podstawowym ich celem było zlokalizowanie romańskiego klasztoru. Ogółem założono 8 wykopów. Uzyskane źródła zaszeregowano do 4 faz użytkowania badanego terenu. Do fazy I zaliczono pozostałości osady, a ściślej warstwę kulturową i 9 obiektów nieruchomych: 3 budynki mieszkalne, studnię i 5 jam o niesprecyzowanym przeznaczeniu. Wszystkie budynki były częściowo zagłębione w ziemi. Studnię zaś skonstruowano z dranic w technice żrębowej. Faza II obejmuje realia związane z romańskim klasztorem w postaci placu obróbki kamieni, warsztatów złotniczych i fragmentów negatywu po rozebranych murze, który najprawdopodobniej stanowi pozostałość południowej ściany kościoła św. Wincentego. Fazę III tworzy cmentarz przykościelny. Ogółem wyeksplorowano 47 grobów. Pięć z nich zawierało zabytki, a mianowicie kabłączki skroniowe i pierścionki. Większość zmarłych pochowano w trumnach. W 45 wypadkach głowy były zwrócone w kierunku zachodnim. Tylko trzy razy stwierdzono układ rąk na miednicy, zamiast wzdłuż tułowia. Do fazy IV należą częściowo zbadane dwa skrzydła gotyckiego klasztoru z krużgankami, które wzniesiono na terenie cmentarza. W trakcie badań odsłonięto także fosę wyznaczającą zachodnią granicę założenia klasztornego. Z uwagi na brak jakichkolwiek przesłanek nie zakwalifikowano jej do którejś z wymienionych faz.

Badania będą kontynuowane.

WROCŁAW-OSTROW TUMSKI

Uniwersytet Wrocławski
Katedra Archeologii,
Politechnika Wrocławska
Instytut Historii Architektury
Sztuki i Techniki,
Muzeum Archeologiczne

Badania prowadzili doc.dr hab. Józef Kaźmierczyk,
dr Janusz Kramarek, mgr Czesław Lasota. Finansował

WKZ we Wrocławiu. Piąty sezon badań. Podgrodzie z I-szej połowy XI wieku.

Wyeksplorowano 4 poziomy osadnicze powstałe w przybliżeniu między 1030 a 1050 r. Dwa starsze spośród odkrytych spalone zostały w czasie powstania ludowego i czeskiego najazdu na Śląsk. W ruinie zabudowy spalonej i w młodszym poziomie osadniczym znaleziono m.in. płytki posadzkowe z kamienia, część prawdopodobnie głowicy kolumny, ułamki tynku z zaprawy wapiennej pokryte śladami malowideł, budulec kamienny, kostkę mozaiki ze szkła oraz puchar szklany. Relikty te pochodzą z murowanej katedry wrocławskiej z czasów panowania Bolesława Chrobrego, zburzonej w latach 30-tych XI w. Okres zniszczenia Wrocławia w latach 30-tych XI w. przyniósł ze sobą pewne zubożenie ludności, niemniej proces osadniczy nie został przerwany. Zanikają w tym czasie posadzki kamienne w drewnianych budynkach mieszkalnych, zmniejszyła się też ilość przedmiotów ze złota i pozłacanych oraz z innych cennych surowców, ale materiał wyeksplorowany daje świadectwo niepośledniej zamożności. W zagrodach złożonych z budynku mieszkalnego, gospodarczego i podwórza, otoczonych płotem, znaleziono m.in. topór, sierpy, noże, podkowiaki, paciorki szklane i z kamieni półszlachetnych, obuwie, w tym złożone, odważniki i kowadełko złotnicze z ołowiu, pędzel z włosia i inne. Do zbadania pozostały jeszcze nawarstwienia o ogólnej miąższości ponad 1 m.

Badania będą kontynuowane.

WRONOWICE-PAPRZYCA, gm. Werbkowice

woj. zamojskie

patrz
neolit.

WYDRZNO, gm. Łasin

woj. toruńskie

Uniwersytet im. Mikołaja
Kopernika w Toruniu
Muzeum w Grudziądzu

Badania prowadził mgr Ryszard Boguwolski. Finansował Urząd Gminny w Łasinie. Pierwszy sezon badań. Osada otwarta i grodzisko wczesnośredniowieczne /IX/X w. - XII w./.

Wykopaliszka prowadzono w ramach programu badań nad wczesnośredniowiecznym osadnictwem obronnym ziemi chełmińskiej.